

Broj:1137/11
Dana 16.8.2011. godine

Dječiji dom „Rada Vranješević“
n/r direktora gđa Svetlana Blagojević

Predmet - Preporuka, dostavlja se

Dom za djecu bez roditeljskog staranja je javna ustanova osnovana sa ciljem brige o djeci bez roditeljskog staranja i djeci bez adekvatnog roditeljskog staranja. Djeca se u dom smještaju na osnovu rješenja nadležnog centra za socijalni rad u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti i Porodičnim zakonom.

Jedno od osnovnih prava svakog djeteta je pravo na život u porodici i odrastanje i razvoj u porodičnom okruženju. Prema članu 9.UN Konvencije o pravima djeteta, odvajanje djeteta od njegovih roditelja preuzima se samo onda, kada se u odgovarajućem postupku, u skladu sa zakonom i procedurama utvrdi da je razdvajanje neophodno i da je u najboljem interesu djeteta.

Smještaj djeteta u instituciju trebala bi biti posljednja alternativa brige za dijete. To znači, da bi smještaju djeteta u dom trebale prethoditi sve raspoložive mjere porodično pravne zaštite, kako bi se otklonili uzroci zbog kojih se dijete koje ima roditelje upućuje u dom, odnosno, trebale bi biti iskorišćene sve druge mjere vaninstitucionalne zaštite-hraniteljstvo i usvojenje za djecu bez roditelja.

Pri tome, i u jednom i u drugom slučaju, smještaj djeteta u dom je privremen, dok se ne stvore uslovi za povratak u porodicu ili dok mu se ne obezbijedi druga porodica, hraniteljstvo ili usvojenje.

Ali, kada dijete mora živjeti izvan porodice, u domu, tada mu se moraju obezbijediti odgovarajući uslovi - smještaj, ishrana, obrazovanje, zdravstvena zaštita, vaspitanje i što je vrlo važno stručni kadar, različitih profila koji može odgovoriti ovom vrlo zahtjevnom i odgovornom poslu. Da bi dom mogao odgovoriti potrebama djece koja dolaze iz različitih sredina, po osnovama koji su različiti, dolaze sa različitim očekivanjima, djeca su svih uzrasta, i sa zdravstvenim problemima i problemima u ponašanju, vrlo je važno da se adekvatnom organizacijom i utvrđenim procedurama izbjegnu situacije koje će ugroziti prava djece po bilo kojem osnovu.

Situacije u praksi koje su prisutne, vrlo često su rezultat nedefiniranih obaveza ugovornih strana kod smještaja djece u dom, a posljedice tih situacija snose samo djeca.

Imajući u vidu da najbolji interes djeteta mora biti prioritet svih učesnika u ovom postupku,
Imajući u vidu odgovornost doma za sve situacije kojima djeca smještena u Domu mogu biti izložena,

Neophodno je da Dom:

- ugovorom o smještaju djeteta u Dom definiše prava i obaveze ugovornih strana /Dom i centar/ vezano za sva pitanja brige o djetetu, a ne samo način finansiranja kao što je to sada slučaj, te posljedice za neizvršavanje utvrđenih obaveza, prilog ugovoru mora da bude popratna dokumentacija od uticaja na ostvarivanje djetetovog prava na obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i sl,
- rješenje o smještaju djeteta u Dom, na osnovu kojeg se zaključuje ugovor o smještaju, mora da bude obrazloženo na način da se jasno vide razlozi za smještaj djeteta i dokazi da je ovaj vid zbrinjavanja djeteta u njegovom najboljem interesu,
- novim pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji jasno definiše kvalifikacionu strukturu zaposlenih i njihov broj imajući u vidu broj djece, njihov uzrast, različite razloge koji su doveli do smještaja djeteta, njihove potrebe i obaveze Doma,
- uredi pravila i obaveze ponašanja (kućni red) u ustanovi koja se odnose na sve u Domu, ali i na sva druga lica za vrijeme njihovog boravka u Domu, pravila bezbjednosti i zaštitu od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, te da u taj proces uključi djecu,
- uspostavi evidenciju sa potrebnim podacima o svim licima koja su kontakt osobe djeci izvan Doma i da uredi međusobne odnose: dijete – Dom - kontakt osoba,
- po svim planovima, posebno vaspitnog rada sa djecom vodi i evidentira izvještaje o ostvarenom, kako bi isti bili osnova za nove planirane aktivnosti, na osnovu kojih bi se moglo pratiti ostvarivanje ciljeva i zadataka vaspitno - obrazovnog rada.

Očekujem da Instituciju u roku od 15 dana obavijestite o mjerama koje ste preduzeli.

Ombudsman za djecu
mr Nada Grahovac